

Finansinspektionens prioriteringar i tillsynen 2024

Fi Dnr 24-3878

Ett väl fungerande finansiellt system är en förutsättning för en fungerande samhällsekonomi. Det ska vara stabilt och präglas av ett högt förtroende och starkt konsumentskydd. Finansmarknaden ska också tillgodose hushållens och företagens behov av finansiella tjänster och medverka till en hållbar utveckling. FI:s uppdrag är att övervaka den finansiella sektorn för att se till att företagen följer regler och att sektorn fungerar bra.

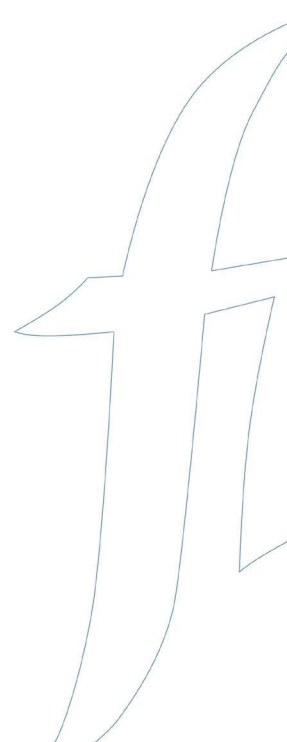
Men finansmarknaden är stor och komplex och vi har begränsade resurser. Vi kan inte vara överallt, hela tiden. En förutsättning för att vi ska klara vårt uppdrag är att utöva det vi kallar för en effektiv och kommunikativ tillsyn.

Effektiv tillsyn innebär att vi jobbar riskbaserat och sätter in våra resurser där vi bedömer att de gör mest nytta. Vi analyserar var de största riskerna finns inom respektive område och riktar våra insatser dit. Vi följer, bevakar, granskar och ingriper.

Kommunikativ tillsyn handlar om att det ska vara tydligt vilka förväntningar och krav vi har på företag under vår tillsyn, men också vilka konsekvenser som företagen kan räkna med om de inte följer reglerna. Med vår kommunikation kan vi också öka kunskapen hos konsumenter och ge dem verktyg att fatta kloka ekonomiska beslut på goda grunder.

Vi använder det riskbaserade arbetssättet för att peka ut ett antal områden och risker som vi kommer att granska extra under det närmaste året. Det handlar om områden som är viktiga för vårt uppdrag och där vi ser behov av att göra mer än vanligt.

Samtidigt har vi alltid en beredskap att omprioritera våra resurser för att hantera oväntade händelser.

Prioriteringar i tillsynen 2024

Vi ska granska hur den finansiella sektorn klarar av en förändrad ekonomisk miljö med högre räntor och lägre tillväxt

Det senaste året har kännetecknats av hög inflation, höjda räntor och fallande priser på tillgångar. Det tvingar företag över hela världen att anpassa sig till ett nytt ekonomiskt läge. Den snabba ekonomiska förändringen innebär en miljö där stabilitetsrisker snabbt kan blottas både i Sverige och utomlands. En sådan miljö behöver det finansiella systemet kunna hantera.

En uppenbar risk är att högre räntor kan innebära att fler hushåll och företag får svårt att betala räntor på sina lån. Vi ser särskilt stora utmaningar för högt belånade hushåll och företag. En sektor som möter stora utmaningar är den kommersiella fastighetssektorn. Många fastighetsföretag behöver få ner sina skulder för att säkerställa att deras affärsmodell är långsiktigt hållbar. Om företagen misslyckas med det riskerar långivarna att få kreditförluster. Vi kommer därför att granska att finansiella bolag följer upp kreditrisker och vi bevakar ingående hur svenska banker påverkas.

Vi ser också att företag under det senaste decenniet har ökat sitt risktagande och i större utsträckning investerat i andra typer av tillgångar i jakt på avkastning. Det kan innebära nya risker och vi ska under året granska att bolag har kontroll och hanterar sina risker på ett korrekt sätt. Utöver risker i investeringar kan det också handla om hur banker och försäkringsbolag hanterar nya förutsättningar kopplat till extrema väderhändelser eller nya regelverk.

Vi ska granska att den finansiella sektorn kan leverera samhällsviktiga tjänster i en osäker omvärld

Osäkerheten och oron har ökat i vår omvärld. Rysslands anfallskrig mot Ukraina har drastiskt ändrat synen på säkerhet i vårt närområde. Läget i Sverige har försämrats det senaste året och Säkerhetspolisen har höjt terrorhotnivån. Ökad osäkerhet påverkar det finansiella systemet.

Vi ser att mer fokus riktas mot Sverige, inte minst genom cyberangrepp. Att de finansiella företagen säkerställer att de har motståndskraft mot nya risker och hot är därför något vi kommer ha särskilt fokus på under året.

De finansiella tjänsterna är nästan uteslutande digitala och samtidigt kritiska för samhället. Mycket av företagets viktiga verksamhet ligger dessutom på underleverantörer. Hur bra koll har företagen på dem? Det förändrade omvärldsläget gör att vi i år även kommer att vara extra uppmärksamma på dessa frågor.

Vi ska granska att de finansiella företagen gör vad de ska för att skydda sig från att utnyttjas i kriminella syften

Hela samhället behöver kraftsamla för att bekämpa den organiserade brottsligheten. En typ av brottslighet som växer snabbt är bedrägerier av olika slag som i dag uppskattas vara en stor intäktskälla för kriminella gäng. Det gäller inte minst investeringsbedrägerier.

Att rusta svenska konsumenter för att undvika att bli lurade är viktigt. Men banker och betaltjänstföretag har också ett ansvar att motverka att deras tjänster och produkter utnyttjas av bedragarna. Hur det arbetet fungerar ska vi särskilt granska.

Risken är också fortsatt stor att det finansiella systemet utnyttjas av kriminella för att tvätta pengar. Det är allvarligt och göder den organiserade brottsligheten. Samtidigt kvarstår risken för att det finansiella systemet utnyttjas för att finansiera terrorism eller för undgå de internationella sanktioner som beslutas av EU:s ministerråd. Därför ska vi granska hur finansiella företag agerar för att minska risken för att deras tjänster används i brottsliga syften. Det gäller inte minst mindre och mellanstora företag eller verksamheter som hanterar kontanter och kryptotillgångar.

Vi ska granska att konsumenter erbjuds rätt och bra tjänster på finansmarknaden

Konsumenter ska kunna lita på finansmarknaden och på att de erbjuds rätt produkter och tjänster till schysta priser. Ett starkt konsumentskydd är centralt för ett högt förtroende.

Det handlar om att konsumenter ska erbjudas produkter och tjänster som de behöver och vill ha, inte de som är mest lönsamma för företagen. Rådgivare måste ta hänsyn till kundernas önskemål och produkterna ska hålla vad de lovar. Så ser det inte alltid ut. Det kan handla om produkter som konsumenten tror är något annat eller som är förknippade med onödiga kostnader. Därför ska vi granska att konsumenter erbjuds rätt och bra produkter och tjänster på finansmarknaden. Vi ska också fortsätta att granska risken för grönmålning och andra hållbarhetsrelaterade risker.

Antalet konsumtionslån ökar snabbt. I svåra tider, när ekonomin är sämre, kan vissa känna sig tvingade att ta konsumtionslån för att få vardagen att gå ihop. Många hamnar hos Kronofogden och de som gör det är skyldiga allt större belopp. Ökningen bland unga i den här gruppen är stor. Därför är det viktigt att företagen, främst de så kallade snabblåneföretagen, inte ger lån till konsumenter som inte kan betala tillbaka. Det är något vi kommer att granska under året.

Även i år ska vi granska risken att konsumenter hamnar i finansiellt utanförskap. Det kan handla om svårigheter för vissa att få tillgång till betalkonto eller att de nekas tillgång till olika betaltjänster som är grundläggande för att klara sig i vardagen.